

INGEZONDEN.

DE GESTIE DER VERZEKERING-MAATSCHAPPIJ „BOERHAAVE”.

Het zij mij vergund mij aan te sluiten bij het protest, dat dr. C. BANNING in dit *Tijdschrift* van 18 October l.l. heeft doen hooren (zie ook Jaarg. 1923, I, bldz. 807, 926, 1032, 1258), tegen de wijze, waarop de verzekering-maatschappij „Boerhaave” te 's-Gravenhage tegen haar verzekerden optreedt. Het is een bespotting van ieder elementair beginsel van billijkheid en recht te moeten ervaren, dat bedoelde maatschappij haar oordeel grondt op adviezen van geneesheeren, die een behoorlijk, grondig onderzoek blijkbaar overbodig achten. Naast het door dr. BANNING beschreven geval wensch ik het volgende mede te deelen, waarin ik tot dusverre tevergeefs getracht heb betaling voor mijn cliënt te verkrijgen, doch mij troosten mocht met het kosteloos, ongevraagde advies, „dat ik voor mijn cliënt maar moest gaan procederen”.

Een gehuwde vrouw was geopereerd ter zake van acute peritonitis. Door schriftelijke verklaringen, zoowel van den chirurg, die de operatie had verricht, als van den huisarts, kon ik bewijzen, dat hier van een *acuut* geval sprake was. Het mocht echter niet baten. De maatschappij wist het beter, dan de behandelende chirurg en de huisarts: het was een chronisch geval, uitkeering kon dus niet geschieden.

Tot zoover is het reeds erg genoeg; erger nog is het volgende:

Kort daarna wordt de echtgenoot van dezelfde patiënte ongesteld en wordt eveneens geopereerd. Ook hij was bij de „Boerhaave” verzekerd; op zijn verzoek om vergoeding der kosten van verpleging, antwoordt de maatschappij in *gunstigen* zin, doch voegt er de beperking bij, dat zij tot uitbetaling niet zal overgaan, zoolang de verzekerde niet heeft erkend ter zake van de „chronische ziekte” van zijn echtgenoot niets te vorderen te hebben. Mijn cliënt dacht en denkt er natuurlijk niet aan zich deze poging tot „chantage” te laten welgevalven en voorzag zich daarop, ingevolge het voorschrift der statuten van de „Boerhaave”, van de uitspraak der directie in hooger beroep bij het college van commissarissen. De uitslag was echter dezelfde: commissarissen verklaarden in hun antwoord, „dat het hun correct voorkwam, dat de directie de beide schade-gevallen tegelijk wil afwerken”. Een proces voor den gewonen rechter zal nu wel onvermijdelijk zijn, wanneer mijn cliënt tot zijn recht wil komen. Zelfs wanneer dan tenslotte het recht mocht zegevieren, is een dergelijk optreden zeker niet een toestand, waarmede de verzekerden op den duur vrede kunnen hebben.

De oorzaak van het kwaad zit in de bepaling der statuten, welke men zoowel bij de „Boerhaave”, als bij de meeste soortgelijke instituten vindt, waarbij de directie bevoegd wordt verklaard eventueele geschillen tusschen haar en haar eigen verzekerden te beslissen, met hooger beroep bij het college van commissarissen der maatschappij, doch *met uitsluiting der rechtsmacht van den gewonen rechter*. Beide colleges oordeelen dus als rechter in eigen zaak.

De beminnelijke verwijzing, waarmede de directie zoo gul is, naar den gewonen rechter heeft dus geen zin, want directie en commissarissen weten heel goed, dat de rechter zich onbevoegd *moet* verklaren van deze zaken kennis te nemen.

De vraag is nu maar, of soortgelijke statutaire bepalingen als rechtsgeldig zijn te beschouwen. Omtrent deze vraag stelt de rechtspraak hier te lande helaas teleur, daar zoowel de Hoge Raad, als de lagere colleges dergelijke clausules, waarbij 2 contracteerende partijen de beslissing omtrent tusschen hen in den loop des tijds te rijzen geschillen *reeds bij voorbaat* in handen van één hunner leggen, voor *rechtsgeldig* hebben verklaard.

In deze rechtspraak is kort geleden een kleine kentering ten goede gekomen, tengevolge waarvan de gewone rechter een bepaald terrein voor zich is gaan reserveeren, waarbinnen hij zich de vrijheid veroorlooft over dit soort vereenigingsrechtspraak een woordje te gaan meespreken, zulks bij het arrest van den

Hoogen Raad der Nederlanden van 25 April 1924, bij welk arrest is geleerd, dat dergelijke beslissingen van directies, colleges van commissarissen, enz. slechts dan bindend zijn voor partijen, indien zij gegeven zijn *in overeenstemming met de redelijkheid en de billijkheid*. In den regel blijven directies en commissarissen dus tot oordeelen bevoegd, doch de verzekerde heeft het recht de vernietiging der gegeven beslissing bij den gewonen rechter te vragen, indien hij kan aantoonen, dat de gegeven beslissing met de beginselen van redelijkheid en billijkheid op gespannen voet staat. *De verzekerde* moet bewijzen, dat de goede trouw is geschonden; de verzekering-maatschappij heeft *niets* te bewijzen; zij beroept zich eenvoudig op de bepaling der statuten, waaraan zij haar bevoegdheid ontleent.

Ziehier het zwakke punt in de rechtspraak. Consequentie van deze bewijslast-verdeeling is immers, dat in geval van twijfel het pleit ten nadeele van den verzekerde wordt beslecht. Bemoedigend is deze rechtspraak niet. De directies en commissarissen tronen als pausen op hun zetel, overtuigd als zij zijn, dat menigeen zich nog wel eens bedenkt, vóórdat hij de kosten van een proces gaat wagen. Als oplossing van deze moeilijkheid zie ik voorloopig geen andere, dan dat men weigert deel te nemen in verzekering-maatschappijen, die de gewraakte arbitrale clause in haar statuten hebben opgenomen.

Amsterdam, November 1924.

MR. I. VAN CREVELD.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz..

Stads- en academisch ziekenhuis te Utrecht.

De regeering heeft ingediend bij de Tweede Kamer een wetsontwerp tot wijziging van hoofdstuk V A (departement van onderwijs, kunsten en wetenschappen) der staatsbegroting voor het dienstjaar 1924. Daarbij wordt achter art. 38 van genoemd hoofdstuk een nieuw artikel 38*bis* ingevoegd luidende: „Kosten van toetreding van het rijk tot de stichting „Stads- en Academisch Ziekenhuis te Utrecht”, f 500.—”.

Minister DE VISSER zegt daaromtrent in zijn memorie van toelichting: De faculteit der geneeskunde van de rijksuniversiteit te Utrecht beschikt over door het rijk gebouwde en geëxploiteerde klinieken voor chirurgie, gynaecologie, obstetrie, psychiatrie en neurologie, maar niet over eigen inrichtingen voor inwendige geneeskunde, neus-keel-oorziekten en huid- en geslachtsziekten. Zij is voor deze vakken aangewezen op het algemeene ziekenhuis aan den Catharijnesingel, eigendom der gemeente en beheerd door het college van regenten van de Vereenigde Gods- en Gasthuizen. Tusschen de drie betrokken partijen, rijk, gemeente en college van regenten, zijn regelingen getroffen, die in contracten zijn vastgelegd; de exploitatie van het ziekenhuis is in handen van regenten, een deel van de localiteiten (ziekenzalen, barakken, laboratoria, collegezaal, enz.) is ter beschikking van de faculteit gesteld; het rijk vergoedt jaarlijks alle kosten, welke ten behoeve van de op de onderwijszalen opgenomen patiënten en verder voor het onderwijs gemaakt worden (waaronder is begrepen een deel der algemeene lasten). Voor het jaar 1922 beliepen deze kosten voor het rijk in het geheel een bedrag van f 287106.—.

Het gebouw van het algemeen ziekenhuis, dat ruim een halve eeuw geleden gesticht werd, schiet voor de behoeften van het onderwijs reeds lang te eenenmale te kort; zoo is het aantal bedden, dat kan worden beschikbaar gesteld voor de praktische vorming van het groote aantal studenten in de geneeskunde, geheel ontoereikend; door het ontbreken van behoorlijke laboratoriumruimten kunnen zelfs zeer eenvoudige praktische onderzoekingen, die ieder a.s. arts *moet* kunnen verrichten, niet gedaan worden; toen in 1918 prof. TALMA aftrad, moest de faculteit ver-